

Učitelé se během koronavirové krize více osmělili používat moderní technologie. Ukázalo se ale, že stěžejní je komunikace s žáky a rodiči, individuální přístup a také nutnost proškrtat učivo.

Jak koronavirus promění výuku? Více odvahy, méně učiva

Posledními červnovými dny se uzavírá neobvyklý školní rok, během kterého strávila většina žáků a učitelů tři měsíce doma. Na pondělí a úterý vyhlásila většina škol ředitelské volno, děti si tak pro vysvědčení šly už v pátek. Většina z nich na něm našla opět známky, přestože ministerstvo školství vyzvalo učitele, aby letos ohodnotili žáky spíš slovně.

K tomu ale podle průzkumu Asociace ředitelů základních škol přistoupila jen zhruba desetina škol. A méně než čtvrtina připojila ke známкам slovní hodnocení. Vysvědčení bude výjimečné ještě něčím: výsledky se tentokrát nebudou počítat do žádného hodnocení, například u přijímacích zkoušek na střední nebo na vysokou školu. Jako kdyby toto pololetí ani nebylo.

Přesto se řada dětí v září nevrátí do stejné školy, z níž v polovině března odcházely. Jak přesně zkušenosti s výukou během koronaviru ovlivní české školství, se plně ukáže až v září. Řada učitelů a ředitelů už má ale plán, co si z tří měsíců online výuky odnesou do další práce a jak se školy promění. Deník N několik z nich vyzpovídal a získal také nahrávky inspirativních pedagogů pořízené hnutím Otevřeno, která si klade za cíl pozvednout vzdělávání v Česku lepší přípravou učitelů.

„V uplynulých týdnech bylo možné vidět řadu odborníků, kteří předpovídali, co si naše školství odnese z tohoto stavu. Občas se ale zapomíná na samotné učitele, a proto nám přišlo užitečné se zeptat přímo jich,“ říká místopředseda organizace Daniel Pražák. První video je už k vidění na youtubovém kanálu Otevřeno.

Z výpovědí více než třicítky učitelů a ředitelů z veřejných i soukromých škol vystupuje několik společných jmenovatelů, které si chtějí přenést i do výuky po koronavirové krizi.

„Spouště učitelů, i těm konzervativním, během karantény významně poskočila kreativita,“ říká kantorka Pavlína Jurzykowská, která vyučuje francouzštinu a mediální výchovu na základní škole ve středočeském Zelenči. Naráží například na to, že se učitelé osmělili používat technologie, pomocí kterých dětem nejen zadávají úkoly nebo sdílejí látku, ale také vytvářejí různé kvízy či hry.

„Chtěl bych si z této doby odnést způsob hodnocení. Virtuální učebna v aplikaci Google Classroom totiž umožňuje vkládat k odevzdaným pracím soukromé komentáře. Uvědomuji si, že je důležité, abychom žákům poskytli kvalitní zpět-

Učitelé si pochvalují, že mnozí žáci neobvyklé situace nezneužili a chovali se zodpovědně.

FOTO: VÁCLAV ŠÁLEK, ČTK

nou vazbu a aby měli možnost na ni reagovat. To tato virtuální učebna umožňuje – může tam být vláknový komentář, diskuse nebo chat,“ popisuje Václav Fiala ze ZŠ Brigádníků v Praze 10, který letos vyhrál české kolo soutěže Global Teacher Prize. „I když jsem před koronavirem byla na několika školeních, jak používat aplikace jako Kahoot nebo Quizlet, nikdy jsem neměla odvahu po nich sáhnout. Vystačila jsem si s vlastními pomůckami a učebnicemi,“ zmiňuje Jurzykowská.

Pak se ale školy v půli března zavřely, učitelka zalovila v paměti a znalosti mobilních aplikací oprášila. „Do dvou týdnů jsem ty nástroje zvládla, do aplikace Kahoot jsem si nasadila všechny tři učebnice. Měla jsem portfolio aplikací, které mezi sebou učitelé sdíleli na sociálních sítích, a po večerech jsem je zkoušela na manželovi,“ směje se učitelka.

Až díky dálkové výuce v době koronaviru si prý uvědomila, že se nemusí stydět za to, že používá cizí výukové materiály – sama je totiž

také vypracovávala a nabízela zdarma ostatním.

„Také padesátiletí kolegové, pro které bylo obtížné už jen skenovat papírky na hry, mile překvapili, když museli rázem přepnout z offline metod do online výuky. Nakonec jsme se s kolegy dohodli, že požádáme vedení školy o premium verzi aplikace Kahoot. Protože proč kupovat papírové mapy za šest tisíc, když můžu mít za tu cenu super aplikaci, které toho umí mnohem víc?“ říká Jurzykowská a ilustruje tím to, co tvrdí i ministr školství Robert Plaga: koronavirová krize v řadě škol urychlila modernizaci výuky.

„Výrazně se rozšířilo dálkové vzdělávání a zvýšila gramotnost učitelů v informačních a komunikačních technologiích. Například o webináře ministerstva zaměřené na online výuku nebyl až do vypuknutí koronakrize příliš velký zájem. Poté však dynamicky vzrostl počet učitelů, kteří se do nich zapojili, a to až na 35 tisíc. Pro srovnání, za celý minulý rok byla účast asi 65 tisíc,“

sdělila mluvčí ministerstva školství Aneta Lednová. Pro úplnost: celkem je v Česku přibližně 130 tisíc učitelů základních a středních škol.

„Věříme, že se tato zrychlená proměna pozitivně projeví na kompetencích ve využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce. Řada učitelů v posledních měsících udělala v této oblasti velký skok kupředu. Teď je potřeba na tento pozitivní signál navázat soustředěnou přípravou, o kterou mají učitelé zájem,“ doplnila mluvčí.

„HURÁ, MOBIL“

„Stalo se samozřejmostí, že děti vyfotí úkol na mobil a pošlou. Na spoustě škol se přístup ‚fuj, mobil!‘ náhle přetočil na ‚hurá, mobil!‘. Ještě na začátku března říkali dětem: ‚neber mobil do ruky,‘ náhle se z toho stalo: ‚tak vezmi přece mobil do ruky a pošli mi úkol!‘. Spousta dětí počítač nemá a jejich prostředím je mobil,“ popisuje Jitka Rambousková, matematikárka a informatička z Nýřan na Plzeňsku.

Do dvou týdnů jsem ty nástroje zvládla, do aplikace Kahoot jsem si nasadila všechny tři učebnice. Měla jsem portfolio aplikací, které mezi sebou učitelé sdíleli na sociálních sítích, a po večerech jsem je zkoušela na manželovi.

Pavlína Jurzykowská
ZŠ Zelenec